

'Partners die de varkenshouder competitief houden belangrijk'

Mark Tijssen | Voorzitter Topigs vindt genetica Topigs Norsvin passen bij Noordwest-Europese consument

ILONA LESSCHER

De Nederlandse Coöperatie Topigs is met duizend leden-varkenshouders grootaandeelhouder van de holding Topigs Norsvin. Een miljoenenbedrijf dat mondiaal de een na belangrijkste leverancier is van varkensgenetica. Een gesprek met coöperatievoorzitter Mark Tijssen over kansen en uitdagingen.

INTERVIEW

Mark Tijssen is sinds voorjaar 2018 voorzitter van Coöperatie Topigs. Hij nam het stokje over van John Lorist. Coöperatie Topigs is met 51 procent grootaandeelhouder van de holding Topigs Norsvin en daarmee mondiaal het grootste varkensgeneticabedrijf in boerenhanden. Een parel in de wereld, noemt Tijssen dat.

Maar boven alles is de Limburger varkenshouder. 'En een hele trotse ook.' Ook hij voelt de toenemende druk vanuit de samenleving richting varkenshouderij. Hij weet dat als hij in de toekomst varkenshouder wil blijven, er aan steeds meer eisen moet worden voldaan. 'Ketenpartners die meehelpen dat ik competitief kan blijven, zijn dan belangrijk.'

Wat betekent dat vertaald naar Topigs Norsvin?

'Voor alle varkensfokkerijorganisaties zijn de economisch technische parameters gelijk: met zo min mogelijk input zo zoveel mogelijk afgeleverde vleesvarkens per zeug per jaar grootbrengen. Het varken dat Topigs Norsvin fokt, moet passen op de bedrijven van de aandeelhouders in Noorwegen en Nederland. De genetica moet hoogwaardig zijn en ons, de varkenshouders, competitief houden. 'Dat betekent bijvoorbeeld dat zaken als groepshuisvesting, sociaal gedrag en het houden van beren worden meegenomen in het fokdoel. Balanced Breeding en dat doen we al bijna 25 jaar. Met de eisen die in Nederland worden gesteld aan varkens, lopen we voor op andere landen. Maar ook daar worden stappen gezet en zie je bijvoorbeeld groepshuisvesting opkomen.'

'Topigs Norsvin is voor varkenshouders the window to the world'

Nederland kun je toch eigenlijk niet vergelijken met de rest van de wereld?

'Klopt. De EU27 is een open economie, maar tussen landen zijn de verschillen in productiestandigheden en productie-eisen groot.

Mark Tijssen, voorzitter van Coöperatie Topigs

Foto: Topigs Norsvin

Datzelfde zie je in de rest van de wereld. Uit de cijfers van Interpig blijkt bijvoorbeeld dat Nederland op kostprijs niet meekan met landen als Spanje, Rusland en Brazilië. Dus als ik varkenshouder wil blijven, moet ik differentiëren in mijn afzet en zorgen voor toegevoegde waarde. Of mijn bedrijfsomstandigheden moeten zo zijn dat ik die competitie wel aankan.

'Die twee richtingen zijn in Nederland nadrukkelijk aan de orde. Topigs Norsvin doet daaraan mee. Topigs Norsvin was bijvoorbeeld ook het eerste bedrijf dat met Nador-beren (beren met minder berengeur) aan de slag ging. De maatschappij vraagt dat en Topigs Norsvin maakt het mogelijk dat wij beren houden.'

Botsen de belangen van de coöperatie niet met die van de holding Topigs Norsvin?

'Ik zegt altijd: Topigs Norsvin is voor ons de window to the world. Topigs Norsvin is actief in de hele wereld. Weet als geen ander hoe die daar is georganiseerd en zich ontwikkelt. De uitdaging voor ons varkenshouders is de vraag wat we kunnen doen om in Nederland

sterk en competitief te blijven en maatschappelijk geaccepteerd. Topigs Norsvin ontwikkelt zich gewoon verder daar waar het zich in de wereld het sterkst kan ontwikkelen.'

Oordelen de leden van de coöperatie daar ook zo over?

'Was er geen corona geweest, dan waren we vorig jaar al met de leden in gesprek gegaan over wat het bedrijf Topigs Norsvin wil, wat van de coöperatie wordt verwacht en hoe leden dat zien. Dat soort gesprekken moet je

gewoon regelmatig fysiek met elkaar voeren. Ze staan voor dit najaar op de rol.'

Wat wil Topigs Norsvin?

'De vraag naar varkensvlees neemt wereldwijd toe. Veel varkens worden nog in backyard-systemen gehouden, maar wereldwijd wordt de varkenshouderij steeds professioneler. Er wordt meer gebruikgemaakt van genetica van professionele bedrijven zoals Topigs Norsvin. 'In elk groot varkenshouderijland vindt nu wel productie voor Topigs Norsvin plaats, maar de vraag is bijvoorbeeld hoelang we nog dieren transporteren over de wereld. We staan op de springplank naar een nieuwe tijd. Dat we niet alleen sperma, maar bijvoorbeeld ook embryo's exporteren.

'In de toekomst exporteren we niet alleen sperma, maar bijvoorbeeld ook embryo's'

'Persoonlijk ben ik blij dat de EU nu ook eindelijk standpunt heeft ingenomen in het gebruik van nieuwe technieken zoals gene-editing. Voor Topigs Norsvin is het cruciaal dat nieuwe technieken verantwoord kunnen worden toegepast. Elders in de wereld zie je dat ze daar al verder mee zijn.'

Naar Nederlandse maatstaven vloeken in de kerk.

'Je moet je realiseren dat nieuwe technieken niet alleen zorgen voor technische vooruitgang, maar ook bijdragen aan meer voedselveiligheid en voedselzekerheid, een hogere diergezondheid en meer dierenwelzijn. Ze kunnen dus oplossingen bieden. Overigens staat Topigs Norsvin genuanceerd tegenover zaken als gene-editing omdat de consument natuurlijke producten wil eten. Gene-editing past daar niet bij. Die signalen horen we ook via slachterijen.'

Kaskraker in het portfolio van Topigs Norsvin is de TN70. Past die zeug wel bij hoe in Nederland wordt aangekeken tegen het houden van varkens?

'De TN70 heeft goede moedereigenschappen en kan met relatief weinig arbeid haar eigen biggen grootbrengen met hoge speengewichten. Het is een topsporter die in Nederland moet presteren in een houderij die nog natuurlijker moet. Voor het houden onder die omstandigheden probeert Topigs Norsvin stappen voorwaarts te zetten.

'We houden nadrukkelijk de vinger aan de pols dat we niet alleen een zeug hebben die veel biggen voortbrengt, maar ook een zeug die die biggen zelf groot kan brengen. Ook de TN70 moet passen in een landschap zoals wij dat in Noordwest-Europa kennen.'

Aandelen Coöperatie Topigs in 2022 verhandelbaar

Leden van Coöperatie Topigs krijgen sinds 2015 jaarlijks 30 procent van de winst van de coöperatie als vermogen op naam. Er staat er nu bijna 6 miljoen euro. Het coöperatiebestuur onderzoekt onder welke voorwaarden de aandelen verhandelbaar kunnen worden gemaakt vanaf 2022. Hoe de systematiek eruit komt te zien, kan voorzitter Mark Tijssen van Coöperatie Topigs nog niet aangeven. Vaststaat wel dat alleen actieve varkenshouders die producten afnemen van Topigs Norsvin, aandelen kunnen kopen.

Vermogen op naam is rendement van het bedrijf Topigs Norsvin dat toekomt aan de leden van de coöperatie, zegt Tijssen. Daarnaast is er sprake van indirect rendement. 'Topigs Norsvin fokt bijvoorbeeld ook op efficiëntie. Dat brengt rendement in de stal, maar verlaagt ook bijvoorbeeld de CO₂-footprint.' Omdat het bedrijf wereldwijd actief is, heeft het volgens de voorzitter schaalvoordeel. Genetische vooruitgang is daardoor gemakkelijker te realiseren. 'Dat is geen directe, maar wel een indirecte geldstroom.'